

ske granice, Valenčić zaključuje da nije moguće sa sigurnošću ustvrditi gdje se ono točno nalazilo, a za okvir postavlja područje između Kvarnera i Pivke te gorskih vrhova Učke, Snežnika i Nanosa.

Sabirući u jednoj knjizi brojne, mada ne sve, teze, argumente i protuargumente o ubicaciji Stridona, Rafko Valenčić čitatelju omogućava jasniji uvid u već stoljećima izazovnu problematiku. Lakšem praćenju i boljem razumijevanju, osim preglednosti i jasnoće izlaganja, pridonosi više zemljopisnih karata raspoređenih unutar teksta, a knjiga je obogaćena brojnim slikovnim priložima s likom sv. Jeronima, njemu posvećenih crkava te svečevih slika i oltara u drugim crkvama.

Slavko Slišković

Aktualni trenutak Crkve i domovine, Zbornik radova, Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt na Majni, 2007., 136 str.

Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta nastavlja višegodišnju praksu objavljivanja zbornika s predavanjima na godišnjim pastoralnim skupovima svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnica koji djeluju u Zapadnoj Europi. Ovaj put sa skupa održanog od 2. do 6. listopada 2006. u Puli na temu »Aktualni trenutak Crkve i domovine«.

Kako u predgovoru ističe delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, Katolička crkva i društvo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini doživjeli su tijekom nekoliko zadnjih godina velike i radikalne promjene. Tradicijska Crkva postupno gubi na ugledu te osjeća da joj je stoljetna haljina postala uska i neprikladna. Postavlja se pitanje što učiniti da se Katolič-

ka crkva u našem narodu obnovi i obuče u novo prepoznatljivo ruho. Dugogodišnji komunistički režim i Domovinski rat ostavili su nezacijeljene rane i duboke ožiljke, što dodatno otežava pastoralni rad u našem narodu.

Prof. dr. Stjepan Baloban govorio je o temi »Aktualni trenutak Crkve u Hrvatskoj«. Istaknuo je da društvo u kojem Crkva vrši svoje poslanje utječe i na odnose u samoj Crkvi, čemu bi u crkvenim krugovima trebalo posvetiti ozbiljnu pozornost. S tugom se osvrće na velik broj društvenih negativnosti koje se prenose u Crkvu i negativno odražavaju na njezino poslanje. Jako se puno pozornosti posvećuje gradnji crkvenih objekata i različitim oblicima organizacija, a sve manje vremena ostaje za čovjeka i njegove istinske probleme. Premalo se pozornosti posvećuje adekvatnom odgoju kandidata za duhovna zvanja i poremećeni su odnosi u Crkvi, između klera i laika. Također je ustvrdio da se s tim gorućim unutarcrkvenim pitanjima u Crkvi treba hrabro suočiti i radi dobrobiti vjernika i radi budućnosti hrvatskog naroda općenito.

Dr. sc. Ivo Balukčić izlagao je o temi »Problemi i perspektive Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini pred izazovima sadašnjice«. Predavač je u kratkim crtama naglasio da je »zemljica Bosna« bila i jest crta razgraničenja, a ujedno i središte civilizacija, kultura, religija. Ona je bila i ostala u znaku vječnog prožimanja i susreta Istoka i Zapada, gdje se susreću katoličanstvo i pravoslavlje, kršćanstvo i islam. U tom šarenilu vjera, kulturnih i narodnih različitosti, prema njegovu mišljenju, može se živjeti jedino uz najveći stupanj tolerancije. Istaknuvši također važnost povijesnog sjećanja, šire se osvrnuo na Katoličku crkvu u Bosni i Hercegovini i njezino djelovanje od 1881. do danas. Iznio je mnoštvo vrlo važnih statističkih podataka. Dr. Ba-

lukčić istaknuo je teme obnove i povratka te s tim u svezi ulogu katoličkih škola, Caritas kao i odnos Crkve i države te međunarodne zajednice.

U svom izlaganju naslovljenom »Bosna i Hercegovina danas i položaj Hrvata u njoj« dr. Mladen Bevanda prikazao je trenutačnu situaciju u kojoj se nalazi hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Argumentirano je ustvrdio da su Hrvati s razlogom nezadovoljni svojim položajem jer su ugrožena njihova temeljna prava s obzirom na činjenicu da federalne vlasti promiču unifikaciju i jednoobraznost. Hrvatima se sprečava povratak kući, hrvatski jezik nije ravnopravan s ostalim jezicima, zabranjen je hrvatski televizijski kanal. Prema njegovu mišljenju, ako se nešto radikalno ne promijeni, tj. ako Bosna i Hercegovina ne postane država po mjeri svih naroda i građana u kojoj će doista svaki narod odlučivati o svojoj sudbini, prijeti potpuni nestanak Hrvata u BiH, kao i velika nestabilnost za čitavu državu.

Gosp. Domagoj Ante Petrić nastupio je temom »Od negativnih dijagnoza do pozitivnoga djelovanja«. Posebice se osvrnuo na činjenicu da je urušavanje komunističkog sustava u Istočnoj Europi i Hrvatskoj izazvalo samo izvanjske preobrazbe velikog broja komunista, ali njihova infiltracija u ekonomske strukture i politič-

ke stranke i dalje je vrlo snažna: sprečavaju pravno i demokratsko funkcioniranje novonastalih država. Također je istaknuo da se putem medija nameću sekularizacija i ateizam većinskoj kršćanskoj javnosti. Govoreći o mogućnostima pozitivnog djelovanja, predavač je istaknuo neumorni rad Crkve na očuvanju hrvatskoga kršćanskog identiteta.

Zaključno je predavanje održao dr. sc. Dražen Živić o temi »Sadašnji i predviđivi demokratski potencijali društveno-gospodarskog razvitka Hrvatske«. U svom je izlaganju govorio o korijenima demografske krize i upozorio na vrlo teško demografsko stanje. U svezi s tim istaknuo je da se ne provode ni nacionalni programi demokratskog razvoja usvojeni u Hrvatskom saboru. Predavač je dao iscrpnu statistiku demografskog stanja u Hrvatskoj. Na kraju je upozorio na nužne dugoročne mjere kojima bi se kriza zaustavila. Također je istaknuo da će Hrvatska u svom populacijskom razvoju zaostajati, te da će do 2050. »izgubiti« petinu sadašnjeg stanovništva.

Možemo vjerovati da će zbornik biti od velikog značenja svima onima koje zanima ta po mnogočemu zanimljiva i značajna tematika. Vrlo uspješno rješenje naslovnice i ovaj je put dala Romana Kašaj.

Adolf Polegubić